

עמוס בן גרציה ז"ל
עמראללה בן חנוכה ז"ל
עדנה בת שוקת ז"ל

הרב שי עובד שליט"א

ראש כולל "חיים שאל" ע"ש מרן החיד"א זצ"ל

בית עובד

חומרות ודרך היהדות האמיתית

למה מי שנשאר בסוכה ולא יוצא נחשב הדיוט?

להחמיר על עצמו. מותר לו להחמיר רק כשאין לו צער. אדם יכול להחמיר בכל המצוות. בסוכה, אתה לא יכול להחמיר. למה בסוכות חז"ל לא הסכימו עם האדם שהוא יחמיר? אפילו שיש לו צער, שיחמיר במצוות?? הסיבה- כתוב בתורה: וְשָׂמַחְתָּ בַּחֲגֵךְ וְהָיִיתָ אִךְ שָׂמֵחַ. יש מצווה מיוחדת בחג סוכות שאדם חייב להיות בשמחה. השמחה של חג סוכות זו מצווה פרטית בפני עצמה. היא לא קשורה לא לארבעת המינים ולא קשורה לסוכה. יש לנו שלוש מצוות בחג סוכות: ארבעת המינים, מצוות סוכה, ומצוות השמחה. אלו שלוש מצוות שונות לגמרי.

ברגע שמצווה מתנגשת עם מצווה, אז יש לי ביטול אחת בפני השנייה. באו חז"ל ואמרו שסוכה מתבטלת מפני מצוות שמחה. מצוות שמחת החג היא מצוות חובה, היא מצווה בפני עצמה, וכך פוסקים כל הראשונים, וגם מרן. מרן בסימן תקכ"ט: "אדם חייב להיות שמח וטוב לב". ולא רק שהוא חייב להיות שמח, אלא להיות שמח ולשמח את אשתו ובניו וכולי. מצוות שמחת החג היא מצווה בפני עצמה והיא לא מתבטלת ממצוות סוכה, כמו שמרן כתב שמצטער פטור מן הסוכה. כי הוא לא נמצא בשמחה.

מרן כותב בסימן תרל"ט בסעיף ז', שאם אדם ישן בסוכה וירדו גשמים, מכיוון שהוא מצטער, יכול לצאת. והרמ"א כותב בשם הירושלמי: כל הפטור מן הסוכה ואינו יוצא משם- אינו מקבל עליו שכר, ואינו אלא (מן ה) הדיוטות.

ה"ביאור הלכה" שואל - הרי יש לנו כלל שאם יש לנו דין מסוים ואדם רוצה להחמיר בדין הזה, לכאורה שיחמיר, "כל המחמיר תבוא עליו ברכה". למה כאן חז"ל לא רצו שהוא יחמיר, דווקא במצוות סוכה? כותב ה"ביאור הלכה" במקום - כאן מתנגשת מצוות סוכה עם מצוות כבוד יום טוב, שאסור להצטער ביום טוב, וגם לא בחול המועד. כיוון שזה מתנגש זה בזה ואני לא יכול לקיים את שתיהן, אז אסור לי להחמיר¹.

עכשיו יש פה יסוד מאוד מאוד גדול בעניין מצוות שמחת החג². מה ה"ביאור הלכה" מחדש? הוא מביא את רבן גמליאל, שרבן גמליאל החמיר על עצמו (א.ה. לאכול ולשתות דווקא בסוכה). רבן גמליאל היה בסמוך לסוכה, לא רחוק מהסוכה. יוצא לפי ה"ביאור הלכה" שגם כאשר הסוכה סמוכה לו, ועדיין לא נוח לו לאכול בסוכה או לשתות - לא דברים שמחייבים סוכה, למשל הוא רוצה לשתות קפה ולא נוח לו בסוכה- אם יש לו צער בסוכה, הוא לא יכול

אין גר"א כזה!

יש שמועה מפי הגר"א, שהגר"א אומר "והיית אך שמח", מצווה לשמוח שבעה ימים רצוף. הגדר הזה הוא לא גדר נכון הלכתית. נקרא תקף את הפוסקים, ההגדרה הזאת היא הגדרה לא נכונה בכלל.

כותב רש"י "והיית אך שמח", אומר רש"י שלפי פשוטו אין זה לשון ציווי אלא לשון הבטחה. יש לך הבטחה לכל השנה כולה, שאם אדם יהיה "ושמחת בחגך" בחג סוכות, אז "והיית אך שמח", זה כעין הבטחה. רק צריך לדעת, יש גדרים לשמחה.

1 לרפואת הרב מסעוד חיים בן שמעון בן יפה בתוך כל חולי עמו ישראל.

2 אבל במי שאינו מצטער, רשאי להחמיר, כמו רבן גמליאל שהחמיר על עצמו בדלי של מים ואמר העלום לסוכה.

3 יהיו הרבה חידושים בשיעור הזה, לא כמו שתמיד הבנו את הדברים.

אדם, לא למלאכי השרת". יכול להיות שהגאון מווילנה הגיע לבחינה כזאת, אבל אי אפשר לתבוע ממני ב-5202 למניינם להיות שבעה ימים רצוף בסוכה, בפרט עם מה שהדור שלנו עובר, כל המעברים שהדור עובר. כמו כן, זה פסיקתא מפורשת. בפסיקתא כתוב במפורש- אין שמחה שלמה בימינו.

אם לא תהיה שמחה בחג תהיה עצוב כל השנה?

אדם לומד בדברים הרעים שבירמיה, או שהוא לומד עכשיו הלכות אבלות וזה מכניס אותו לצער, או שהוא פותח כל מיני עניינים ודברים שמביאים אותו לידי עצבות, זה אל תעשה.

אבל התורה לא ציוותה אותך ללכת ברחובות עם בוקסה ולרקוד ברחובות.. או לקחת כדורים להיות שמח. זה לא גדר הלכתי. יש גדרים הלכתיים מה התורה מצווה אותנו. כפי שאמרנו, בפסיקתא כתוב שאין שמחה שלמה בעולם הזה. ולמה? כי יש דאגות בעולם הזה. הפסיקתא כותב גם מה הדאגות: אדם מביא בן בעולם, הוא לא יודע אם יחיה. הוא לא לוחץ על כפתור להיות בדאגה, העולם מביא לידי דאגות. ככה כותב הפסיקתא. דברי חז"ל במדרש.

ממשיך הפסיקתא, אדם שמח בעולם הזה, בא מועד, לוקח בשר ומבשל בתוך ביתו לשמוח בשביל המועד- הוא הזמין את המשפחה ואת הילדים לשמחת החג, עשה להם על האש. רוצה לשמוח איתם, פתח להם יין יקר, עשה מה שהוא יכול לעשות, פתאום הכלות- זו מדברת על זאת, "לי הביא את הסטייק, לו הביא את הקבב, לי הוא לא הביא את זה", מריבות.

"שאלו את הרב שמואל אויערבך על המימרא הזאת של הגאון מווילנה. וכך כתוב שם: "הרב יודע שהעולם אומר דבר זה בשם הגר"א, אף על שהוא לא זכה למצוא דבר זה בכל כתבי הגר"א שבידינו". לפי הרב יש שמועה מפי הגר"א, אבל אין גר"א כזה. ומה הסיבה? הרב שמואל אויערבך הוא הלכתי, יש לו ראש הלכתי. אומר הרב "התורה ניתנה לבני

אני לא בא חס ושלום לומר לא לשמוח, חייב לשמוח. אבל שמעתי באחת הדרשות שמישהו אמר שאם לא תהיה שמח בחג, תהיה עצוב כל השנה. זה גדר לא נכון, זה לא גדר הלכתי. זו המלצה טובה. בהלכה יש גדרים לשמחה. בפסיקתא דרב כהנא כתוב על הפסוק "והיית אך שמח", מהו "אך שמח"? "אף על פי שאדם שמח בעולם הזה, אין שמחתו שלמה". אין שמחה שלמה בעולם הזה, תשכח מזה.

יש מעברים, יש בעיות בנפש, יש בעיות בגוף. העולם הזה כל כולו מלא מעברים קשים, אמרו לאדם- תשמח את אשתך שבעת ימים. טוב, הוא מנסה, אבל יש לו מה שנקרא בזוהר "איתתא קשיא", "איתתא בישא", אי אפשר לשמח אותה בשום אופן. אנשים הולכים בחג סוכות שבורים. ולמה הם שבורים? כי הם לא שמחים. צריך לדעת מה זה שמחה.

גדר השמחה בחג בהלכה

יש גדר. כמו שחז"ל נתנו לנו גדר שאסור לאבל להיות בשמחה, הוא צריך ללמוד בדברים העצובים. הגדר של שמחה בחול המועד - אל תלמד הלכות אבלות עכשיו. אם

זאת לא היהדות

על הרגעים והזמנים שאדם נכנס לעצביות, אז צריך לדעת שזה בסדר, אנחנו בני אדם ולא יתבעו אותנו על זה. ובשמיים לא באים בטרוניה עם הבריות, לא מצפים מאיתנו להיות הגאון מווילנה, כי אנחנו לא הגאון מווילנה.

הגאון מווילנה חסידא קדישא⁷, אני לא הגאון מווילנה. ויש לי מעברים בנפש, עם האישה, בבית, בפרנסה. אדם ברוך השם יש לו את המשכנתא ויש לו חובות, ואומרים לו תהיה רק שמח. הוא לא יכול להיות רק שמח. מה אתה רוצה? אני לוחץ על כפתור ונהיה שמח? אני רק מצווה בכך מצד ההשתדלות.

תראו מה הפסיקתא כותב: בא לאכול ונותן לכל אחד ואחד מבניו חלקו. אחד האחים אומר של אחי גדול משלי, ונמצא מצטער אפילו בתוך שמחתו. פסיקתא מפורש! אתה יכול להיות שמח שבעה ימים ב-5202 למניינם? יש מציאות כזאת? אומרים לך אם אתה לא תשמח, תהיה עצוב כל השנה. זאת לא היהדות שלנו. הכניסו אותנו ללחץ בראש השנה, הרגו אותנו בעשרת ימי תשובה, גמרו אותנו ביום הכיפורים. טוב, הגיע סוכות, תן לנוח. לא. אם לא תהיה שמח שבעה ימים, אוי ואבוי לך. זאת היהדות?⁶

כמובן, אל תיקחו את זה לצורה הפוכה. יש מצווה להיות בשמחה וצריך להשתדל לשמח את עצמו. אני מדבר

4 מובא בספר "הללי נפשי" על מגילת אסתר בעמוד נ"ה

5 אלא אם כן זה מביא אותו לידי שמחה. נגיד אדם כותב ספר הלכות אבלות, מביא אותו לשמחה הספר הזה, אז שילמד.

6 בן אדם, אשתו זרקה לו מילה, זרק לה מילה, התעצבנו, ואמר לעצמו זהו, הלכה לי השנה..

7 כשהגאון מווילנה נפטר הוא בכה על כמה דקות שהוא ביטל תורה. אז זה הגאון מווילנה, אנחנו לא הגאון מווילנה.

גדר השמחה בחג- הנצי"ב מוולוז'ין

אני צריך לשבת מסטול כל היום עם יין? אומר הנצי"ב, לא. הרב אומר, כמו שאכילת מצה וקריאת שמע אינה אלא פעם אחת, הכי נמי מצווה לשמוח שעה אחת ברגל. גם השפת אמת כותב: יש לך עכשיו מצוות סעודת יום טוב, נכון? מה הגדר של מצוות סעודת יום טוב? 42 שעות להיות בסעודה? לא, סעודה ביום, סעודה בלילה. כמה זמן זה סעודה? שעה, שעה וחצי, שעתיים, כל אחד לפי הסעודה שלו.

כותב השפת אמת שכך זה בשמחה. אין חיוב לשמוח כל היום, רק יש מצוות שמחה ביום הזה. היית שמח שעה ביום עם היין? כן. שעה בלילה היית שמח? כן. אחר כך מה קרה? חזרתי למציאות, מה אני אעשה? זאת המציאות, זאת האישה שנתנו לי. יש אחד נתנו לו "איתתא בישא". אז הוא אומר, איך אני אשמח עם איתתא בישא? אומרים לו, נשמה, אתה לא מלאך, אתה לא מצווה. יש לו ילדים, יש לו חם, חמותו, עניינים. מה הוא יכול לעשות?

אז מה הגדר ההלכתי של להיות שמח? אומר הנצי"ב: אין מצוות שמחת החג תמידית. אנשים חושבים איך אני אהיה בשמחה? אולי אני אקח איזה חומר שיעשה אותי שמח.. הנצי"ב כותב לא כך. כותב הרב ב'עמק שאלה': אין מצוות שמחת החג תמידית בלא הפסק. אלא מצווה זמנית, כמצוות אכילת מצה וקריאת שמע. זהו.

הגיע חג סוכות. הציווי הוא להיות שמח. מה זה להיות שמח? 7/42? יהי רצון מאת השם יתברך שנוכח 7/42 לשמחה תמידית, הלוואי. אבל אני בן אדם, מה אני אעשה? איך אני יכול לעשות את זה? לכן אומר הנצי"ב, כמו שמצוות אכילת מצה, כמה זמן היא לוקחת? שבע דקות, עשר דקות, רבע שעה, כל אחד לפי הבחינה, ארבע כזיתות. 02 דקות.

כמה זמן משפיעה רביעית יין? חצי שעה. תיקח עוד רביעית. שעה היית שמח? כן. אכלת קצת בשר? כן. נו, עכשיו אני צריך להיות מסטול כל היום? אני צריך ללמוד. יש לי שיעורים להכין, יש לי הספקים, צריך ללמוד תורה.

הקב"ה לא בא בטרוניא עם בריותיו!

דבר.⁸

אל תביא את עצמך למציאות של עצבות, את זה אל תעשה. אל תלמד דברים שמעציבים, אל תפתח עכשיו ספרי שואה בסוכה. כמו שבט' באב אתה מצווה ללמוד דווקא דברים הרעים וספרים של שואה וכדומה, בסוכות הפוך. בסוכות תלמד על סיפורי צדיקים, דברים שמשמחים את הלב. שים מוזיקה, מוזיקה טובה, מוזיקה משמחת, תשתדל לשמוח. לא הצלחת להגיע לשמחה? אז כמו שאמרו חז"ל, יצאת ידי חובה. אתה קיימת מצוות שמחה לפי הבחינה שלך, לפי הכוחות שלך.

הגדר ההלכתי, אל תביא את עצמך לידי צער. כתוב בהלכות יום טוב- אין רואים נגעים ביום טוב. למה לא רואים נגעים? שמא ימצא טמא ונמצא חגו נהפך לאבל. אז ברגל לא רואים נגעים. אחרי הרגל נדבר. כרגע, לא להכניס את עצמו לגדר של עצבות.

יש אחד, שהמשכיר החליט להתקשר אליו ערב סוכות להגיד לו שהוא מכר את הדירה- עוד חודשיים אתה מפנה את הדירה. כפרת עוונות, תיכנס עכשיו עם זה לסוכות. אתה מצווה לנסות, ולהסיח דעת, ולשמוח. אבל מה אני יכול לעשות שזה בא לי במחשבה? שזה בא לי בסוכה? אומר השפת אמת, שעה תשתה יין, תהיה שמח, שעה בבוקר, שעה בלילה, וזהו, קיימת את המצווה. אבל מה עם שאר היום? כשאני אהיה הגאון מוולנה בעזרת השם.

למדנו את היסוד, שהתורה לא תובעת מהאדם להיות שמח שבעה ימים רצוף, כי זה בלתי אפשרי, אנחנו לא מלאכי השרת. מה הגדר של השמחה? שעה ביום, שעה בלילה, וכל המרבה הרי זה משובח. אבל אם אדם נפל חס ושלום קצת לעצבות, בפרט בדור שלנו היום, זה ידוע שיש הרבה אנשים שיש להם הרבה מעברים בנפש, כל מיני דיכאונות וחרדות ופחדים, והוא לא מצליח להשתלט על זה. אז מה התביעה ממנו? אין תביעה עליו. השם לא תובע ממנו שום

מתי אשתך תראה את ההורים שלך?!

סומך על הכשרות. ראש השנה אתה לא סומך על החזנים. בכיפור אתה בצום. פורים אתה שיכור. חנוכה אתה צריך להיות בשקיעה בבית. מתי ייקח אותה לאמא שלה אם לא בסוכות? אז קודם כל, לפי מרן נראה שהוא פטור שעברה גירושין, אלמנה, וכן על זה הדרך, לא עלינו ולא עליכם,

יש אדם שאשתו אומרת לו, תיקח אותי קצת להורים שלי. הוא אומר, אין להם סוכה כשרה שם. אז היא אומרת לו, טוב, אז מה אתה רוצה, אני לא אלך להורים שלי בחג? לא אראה את ההורים שלי? פסח אתה לא הולך, אתה לא 8 יש אדם שעבר גירושין, אדם עם גירושין קשים, אישה לא נדע מצרות. אין תביעה עליהם. השם לא תובע אותם.

למה דווקא על סוכה? כי אתה מבטל מצוות שמחת החג. החומרות שלך מביאות אותך לידי ביטול מצוות שמחת החג.

בראשונים מובא, ספר היראים כותב: ברגל יש מצווה, כמו שיש אכילה של בשר ושתיית יין- יש מצוות טיול. שיבולי הלקט כותב: למדנו שכל שמחה ראויה לאדם וכל דבר המשמחו, חייב אדם לעשות ברגל, בכל דבר שהוא מוצא שמחה וקורת רוח. אכילה, שתייה, טיול, וכל דבר ששמחה הוא לו, חייב לעשות.

עכשיו, מה אתה עשית? עשית חומרה. טוב, מה החומרה שלך? שאתה לא יוצא לטייל. אין חומרה כזאת. מי שם אותך בבית סוהר? מסיים הבית יוסף, ורבי צדוק היה אוכל חוץ לסוכה.⁹

כותב הר"ן: אם ראית תלמיד חכם אוכל חוץ לסוכה, אל תאמר אינו מדקדק בהלכות. ראית עכשיו משהו, תלמיד חכם, יושב ברכב שלו, שותה כוס קפה ומשנשן איזה משהו (שמותר מחוץ לסוכה) יש לך פה סוכה, כנס לסוכה? זה לא נקרא שהוא מזלזל בהלכה. ככה פוסק ההלכה ברורה.

חסיד שוטה

אותם? מרוב חומרות אנשים השתגעו!

התורה ציוותה אותנו "והיית אך שמח". מה זה "אך שמח"? איך זה "אך שמח"? אתה רוצה לשמוח, תשמח אחרים. איך תשמח אחרים? תפסיק עם החומרות שלך. בחג סוכות מפורש בפוסקים, אי אפשר להחמיר בכל החומרות שאנחנו חושבים להחמיר בהם. אדם שיורד עליו גשם, והוא נשאר בסוכה. מה הוא נקרא? הדיוט, מחלל את המועד. מה אתה עושה? מי ציווה אותך לעשות את זה?

עכשיו אתה מצטער, אתה פטור מהסוכה. אשתך מצטערת עכשיו, הילדים מצטערים עכשיו, מה אתה עושה בסוכה? נכון, אם זאת אישה רעה, אז השם ירחם, מה לעשות. כל אחד והבחינה שלו, כל אחד והעניינים שלו, מה יעשה. אבל אם לא, אם היא בסדר, נותנת לך להיות בסוכה, נותנת לך ללמוד תורה, היא רוצה שלוש, ארבע שעות קצת לצאת, אז תוציא אותה. אנחנו צריכים לדעת מה התורה רוצה מאיתנו.

מהסוכה, כי מרן ביורה דעת סימן ר"מ מדמה חמיו וחמותו להורים שלו.

בתרל"ט סעיף ב' מרן כותב שלא יאכל חוץ לסוכה אלא אכילת עראי, והמחמיר אפילו לשתות מים חוץ לסוכה, תבוא עליו ברכה. מה הראיה של מרן? מרן מביא בבית יוסף את רבן גמליאל ורבי יוחנן. מה היה איתם? הם היו ליד הסוכה, והשמש הביא להם שתייה, הביא להם גרוגרות. אמרו לו לא, תעלה את זה לסוכה. איפה הסוכה הייתה? לידם. הסוכה לידך, תחמיר. ואם אין לידך סוכה? תשמעו מה הרעיון, תראו כמה אנחנו שוטים בהלכה, כמה אנחנו טיפשים. אני מדבר לעצמי.

כל מצוות שמחת החג זה לשמח את אשתך. הוא יושב איתה בסוכה, כי הוא לא יוצא מהסוכה, הוא הגאון מוילנה שבעה ימים. היא והילדים בצער, כי הוא הפך את הסוכה לבית סוהר. טוב, תיסע להורים שלך, תיסע לחמך וחמותך? הוא אומר לה- אני לא יוצא מהסוכה.

מעיקר הדין אתה פטור מסוכה! יש חומרה, שהחומרה היא כשיש לך סוכה לידך. אמרנו מקודם, כל הפטור ועושה הרי זה הדיוט. הירושלמי כתב את זה דווקא על סוכה.

אתה אומר לאשתך, אני לא נוסע לשם, כי אני מחמיר, אני לא שותה מים מחוץ לסוכה. אתה חסיד שוטה. ואם אתה שלוש ארבע שעות תהיה שם בלי שתייה ובלי אכילה, ותהיה מעונה, עברת על חילול יום טוב. מי ציווה אותך לעשות דבר כזה? כיוון שאין לך שם סוכה, אז תאכל ירקות, תאכל אורז, תשתה איתם משהו, תשתה יין, יין לא קובע סוכה.¹²

תשתה עם חמך יין, תשתה עם אבא שלך. גם אם אין להם סוכה, תשמח אותם, תהיה איתם. נכון, יש השפעות גדולות לסוכה. אבל מתי הם משפיעות? כשיש לך שכל. כשאתה יודע הלכה, אתה נוהג לפי ההלכה. אתה לא עושה דברים שמלכתחילה לא חייבו אותך. אז הסוכה יכולה להשפיע עליך. אבל אדם שעושה דברים שחז"ל בכלל לא ציוו לעשות אותם, זה מה שאמר הקדוש ברוך הוא: מי ביקש זאת מידכם רמוס חצריי. מי ביקש את זה מכם? מי ביקש את כל החומרות האלה שאתם עושים

9	כמובן, כמו שאמרנו, בגדרים שלמדנו, מה זה גדר של שמחה.
10	הוא היה חסידא קדישא, ירושלים לא נחרבה בזכות רבי צדוק.
11	והעתיק אותו הביאור הלכה, וגם השערי תשובה הביא אותו.
12	זה מחלוקת, תחמיר במקומות אחרים. בסוכות אסור לך להחמיר.

אברהם אבינו על חשבון אשתו

מרן כותב בסימן תקכ"ט: חייב אדם להיות שמח וטוב לב במועד. זה לשון חובה. כמו שאדם הידר בארבעת המינים בסט של 7 שקל, עשה הידור מצווה כמו שצריך, כמו שעשה סוכה מהודרת, כמו שצריך, קשר אותה, סידר אותה, ככה חייב את המצווה השלישית בסוכות, מצוות השמחה, המצווה שלא נדחית, מצווה שהיא חובה. להיות שמח וטוב לב במועד. כמו שאמרנו, כל אחד בבחינה שלו ובכוחות שלו.¹³

אומר מרן: הוא ואשתו ובניו וכל הנלווים אליו. וכיצד משמח? הקטנים נותן להם קליות ואגוזים, והנשים קונה להם בגדים ותכשיטים כפי ממונו, וחייב להאכיל לגר ליתום ולאלמנה.

כותב האורחות חיים: חייב אדם לאהוב את אשתו ובניו ולכבדן, ולהדריך בדרך ישרה. ומידה זו נלמדת מאברהם אבינו: "למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו". וכל אדם חייב לכבדן, ולעשות צורכן ביותר מכדי שיעור ממונו. לעולם יאכל אדם פחות ממה שיש לו, וילבש ממה שיש לו, ויכבד את אשתו ובניו יותר ממה שיש לו.

לפני שנה או שנתיים התקשרה אליי מישהי, ממש בוכה בלי הפסקה בטלפון. שאלתי אותה, למה את בוכה? מה קרה? היא אמרה שבעלה שמע באחד הדרשות משהו והוא החליט להיות בסוכות אברהם אבינו. הוא פתח ארבע דלתות של הבית, כל חג סוכות המנגל דולק, הוא רוצה להיות הגאון מוילנה, שמח 7/42. כל החג אורחים. את מי הוא לא הזמין לה..

היא התקשרה ביום השלישי או הרביעי, בוכה ממש כמו אישה על משבר. היא אומרת לי בטלפון- אין לי כוח, אני לא רוצה לחיות. אני רק אומרת לו מילה, הוא אומר לי את קליפה, את לא יודעת מה זה החג הזה, את הורסת לי את החג. **מי ציווה אותך להיות אברהם אבינו על חשבון אשתך?** אתה רוצה להזמין אורחים? תזמין אורחים יום אחד, תן לה לנוח יום אחד. יתארחו יום אחד ותזמין עוד יום, אבל תן לה לנשום, מסכנה. יש לך קצת כסף, אתה רוצה להזמין, לך תשכיר באיזה מקום סוכה, תזמין קייטרינג, תזמין מלצרים, תעשה מה שאתה רוצה. אתה הורג את אשתך. אברהם אבינו הרג את שרה, אבל שרה שמחה בזה.

זו היהדות שלנו!

הפלאפון רואה דברים לא צנועים בתוך הסוכה. מה זה קשור אליי? סוכה כשרה בשבעה טפחים, לי יש שבעה טפחים משלי, אני בשלי, הוא בשלו. מה לנו לדבר מאחורים? מה אכפת לך אתה? מה אתה מתעסק איתו? אתה תתעסק עם שלך. השכינה איתך, אושפיזין איתך, אתה באת לתקן את העולם? את הבנים שלך? את המשפחה? מה אתה עושה? מה זה מעניין אותך בכלל?

זו היהדות, ושימח את אשתו ואת בניו. כתוב "ופרוש עלינו סֶכֶת שְׁלוֹמֶךָ". כל ישראל בסוכה אחת. איך היו שבעה ענני הכבוד? בסוכה אחת. החיד"א כותב, למה אין זכר למן? למה אין זכר לבאר? למה דווקא לסוכה? הרב אומר, מי שרוצה סוכה, יש בו קדושה. מי שלא רוצה סוכה, הוא מערב רב. נמצא שזה עם האייפון שרוצה סוכה, קשה לו ביהדות אבל הוא מהקדושה. אתה שיוצא מהסוכה, כנראה אתה ערב רב. אותך פלטה הסוכה, לא אותו פלטה הסוכה. **צריך שכל ביהדות, צריך לדעת הלכות, לא לעשות מה שבא לנו ומה שנראה לנו.** וככה אדם שישמח אחרים, יזכה לשמחה היהודית האמיתית, שמחת החג באמת.

מצוות סוכה נדחית, ארבעת המינים נדחה, שמחת אשתו ובניו לא נדחה. וגם כשהם קצת רחוקים ממצוות, וגם שקצת קשה להם ברוחניות ביהדות, אוי לו לאדם שמרחיק את בניו ובנותיו. יש אנשים שהם חסרי דעת, שאם הבת שלו שקצת רחוקה משמירת מצוות מגיעה לסוכה, הוא אומר "אני מצטער, אני פטור מהסוכה" ויוצא. זה חסרון דעת, זו טיפשות. או שהבן שלו הגיע אליו עם טלפון בכיס, הוא אומר "אתה פוסל לי את הסוכה". טיפש! ככה אתה מדבר לבן שלך? תתבייש לך, יש לו קושי ביהדות. הוא לא מוציא את הטלפון לידך. הוא אומר "לא, הוא פוסל לי את הסוכה". **המוח שלך פסול. אתה באמת פטור מסוכה. לא מצד מצטער, מצד שוטה. שוטה פטור מן הסוכה. זו התנהגות של יהודים עם הילדים?** אתה מצער את אשתך. מרן כתב "חייב לשמח את אשתו". הוא לא כתב "חייב" בשאר החיובים. בלשמח את אשתך אתה חייב. אתה מצער אותה, ככה אתה מדבר לילדים שלך? מה אתה עושה? "לא, אמא שלך לא תבוא לסוכה עם טלפון". טיפשות.

למה מצוות סוכה היא שבעה על שבעה טפחים? אני אגיד לכם חידוש¹⁴. אני אתן דוגמא מוגזמת בכוונה. מישהו עם

13 ברגע שלמדנו שאין חובה להיות שמחים 24/7, אתם תראו שעכשיו כולנו נהיה שמחים 24/7. אתם יודעים למה? כי אנשים בלחץ שהם לא בשמחה. אדם לא צריך להיכנס לעצביות ולצער ולפחדים ולחרדות שהוא לא בשמחה. אתה לא בשמחה כי אתה בן אדם. אבל, שעה בבוקר, שעה בערב, כן תשתדל.

14 זה לא כתוב, אבל מה אכפת לכם? אם לא כתוב, תכתבו ☺